

УКРАЇНА

ХАРКІВСЬКА МІСЬКА РАДА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
АДМІНІСТРАЦІЯ ОСНОВ'ЯНСЬКОГО РАЙОНУ

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ

НАКАЗ

Від 06.09.2021 № 112

Про проведення I (районного) етапу XVI міського турніру юних економістів для учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти

На виконання наказу Департаменту освіти Харківської міської ради від 03.09.2021 № 592 «Про проведення XVI міського турніру юних економістів для учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти», на виконання Комплексної програми розвитку освіти м. Харкова на 2018-2022 роки, враховуючи постанову Головного державного санітарного лікаря України від 26.08.2021 № 9 «Про затвердження протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19)» та з метою подальшого вдосконалення системи роботи з обдарованими учнями, підвищення інтересу учнів до поглибленого вивчення економічних наук, розвитку творчих здібностей учнівської молоді

НАКАЗУЮ:

1. Провести I (районний) етап XVI міського турніру юних економістів для учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти – (далі Турніру)
До 21.09.2021
2. Затвердити:
 - 2.1. Склад оргкомітету Турніру (додаток 1).
 - 2.2. Склад журі Турніру (додаток 2).
3. Оргкомітету Турніру:
 - 3.1. Провести I (районний) етап XVI міського турніру юних економістів для учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти згідно з умовами міського Турніру (додаток 3).
 - 3.2. Підвести підсумки та оприлюднити результати Турніру.
До 21.09.2021
4. Методисту центру освітніх технологій Літвіновій В.А.:

4.1. Здійснити організаційно-методичне забезпечення проведення Турніру.

4.2. Надати до комунального закладу «Харківський центр професійного розвитку педагогічних працівників Харківської міської ради» заявки на участь у міському Турнірі.

До 21.09.2021

5. Керівникам закладів загальної середньої освіти:

5.1. Довести інформацію щодо проведення Турніру до педагогічних працівників та учнів підпорядкованих закладів загальної середньої освіти.

До 06.09.2021

5.2. Надати до Управління освіти заявки на участь у Турнірі.

До 15.09.2021

6. Завідувачу ЛКТО Панкратовій С.П. розмістити цей наказ на сайті Управління освіти.

До 06.09.2021

7. Контроль за виконанням даного наказу покласти на заступника начальника Управління освіти Прохоренко О.В.

Начальник Управління освіти

О.С.НИЖНИК

Головний спеціаліст Управління
освіти-уповноважена особа з питань
запобігання та виявлення корупції

О.М. СТЕЦЬКО

З наказом ознайомлені:

ПРОХОРЕНКО О.В.

ЛАШИНА Н.В.

ХМАРА О.О.

ЛІТВІНОВА В.А.

ДУДКА А.О.

ПОЛЛАК М.А

Склад оргкомітету
I (районного) етапу XVI міського турніру юних економістів
для учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти

Голова оргкомітету: **Прохоренко О.В.** – заступник начальника
Управління освіти адміністрації Основ'янського
району Харківської міської ради;

Члени оргкомітету: **Літвінова В.А.** – методист центру освітніх
технологій Управління освіти адміністрації
Основ'янського району Харківської міської ради;

Дудка А.О. – методист центру освітніх
технологій Управління освіти адміністрації
Основ'янського району Харківської міської ради;

Поллак М.А. – методист центру освітніх
технологій Управління освіти адміністрації
Основ'янського району Харківської міської ради.

Начальник Управління освіти

О.С.НИЖНИК

Склад журі
I (районного) етапу XVI міського турніру юних економістів
для учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти

- Голова журі:** **Мартова Ю.А.** – вчитель географії Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 53 Харківської міської ради Харківської області.
- Члени журі:**
- Дюкарева І.А.** – вчитель географії Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 53 Харківської міської ради Харківської області;
- Заярна А.О.** – вчитель географії Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Харківської міської ради Харківської області;
- Мазна Т.В.** – вчитель географії Харківської гімназії № 12 Харківської міської ради Харківської області.

Начальник Управління освіти

О.С.НИЖНИК

УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ
XV міського турніру юних економістів
для учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти

1. Загальні положення

XV міський турнір юних економістів для учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти (далі Турнір) – командне змагання учнів у їх здатності вирішувати спільними зусиллями складні економічні проблемні завдання, представляти рішення в переконливій формі та аргументовано захищати їх у науковій дискусії.

Умови проведення Турніру відповідають Положенню про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.09.2011 №1099, та Правилам Всеукраїнського турніру юних економістів.

Для організації та проведення Турніру створюються оргкомітет і журі.

До оргкомітету Турніру входять представники Департаменту освіти Харківської міської ради, комунального закладу «Харківський центр професійного розвитку педагогічних працівників», директор та представники закладу освіти, на базі якого проводиться Турнір. Оргкомітетом турніру здійснюється інформаційне забезпечення учасників Турніру.

До роботи у складі журі запрошуються вчені, викладачі та студенти закладів вищої освіти, методисти та вчителі закладів загальної середньої освіти м. Харкова. До складу журі, в разі необхідності, можуть залучатися керівники команд, але вони не можуть бути членами журі в тих групах, де змагаються їхні команди.

2. Мета та завдання Турніру

Метою міського турніру юних економістів є створення сприятливих умов для реалізації та розвитку творчих і дослідницьких здібностей школярів при вивченні основ економіки.

Завдання міського турніру юних економістів:

- пошук талановитих учнів, схильних до наукової діяльності;
- формування в школярів інтересу до економічних наук;
- сприяння поглибленому вивченню основ економіки;
- удосконалення роботи з обдарованою молоддю;
- активізація творчої діяльності вчителів і підвищення рівня викладання основ економіки.

3. Порядок проведення турніру

Необхідність проведення районного етапу турніру визначається управліннями освіти адміністрацій районів Харківської міської ради з урахуванням ситуації в районі в умовах карантинних обмежень з приводу поширення коронавірусної хвороби (COVID-19).

Міський етап Турніру проводиться в один день у два тури, що складаються з економічних командних боїв.

Економічні бої проводяться в групах по 3–4 команди, в залежності від схеми боїв. Схема боїв складається оргкомітетом в залежності від кількості команд-учасниць.

Участь в обох турах є обов'язковою умовою для усіх команд – учасниць.

4. Учасники Турніру

4.1. Представництво команд

У міському етапі Турніру беруть участь команди районів та команди закладів освіти міського підпорядкування. Кожний район представляє одна команда.

4.2. Склад команд – учасниць Турніру

У Турнірі бере участь команда, що складається з 3-5 учнів 10-11-х класів закладів загальної середньої освіти. Кожна команда має офіційну назву. Заявлений персональний склад команди не може змінюватися під час проведення Турніру.

Кожну команду очолює капітан, який є офіційним представником команди на весь час проведення Турніру. Кожну команду під час проведення Турніру супроводжує один керівник.

4.3. Керівник команди

Керівником команди призначається учитель основ економіки, який брав активну участь у підготовці учнів до Турніру. На керівника команди покладається відповідальність за життя та здоров'я членів команди.

Керівник команди має право:

- бути членом журі Турніру, але в тих групах, у яких не бере участь його команда;
- висловлювати після виставлення оцінок членами журі аргументовану оцінку виступу команди або її членів.

Керівник команди не має права:

- виконувати функції представника команди;
- допускати некоректні висловлювання на адресу учасників, членів оргкомітету та журі Турніру;
- втручатися в хід гри (підказувати команді, коментувати оцінки членів журі);
- порушувати регламент і правила проведення Турніру.

4.4. Капітан команди

Обов'язки капітана команди:

- офіційно представляти свою команду на Турнірі;
- брати участь у виборі завдань I та II турів;
- визначати послідовність і характер виступів членів своєї команди;
- подавати в оргкомітет апеляційні заяви.

Капітан команди не має права:

- допускати некоректні висловлювання на адресу учасників, членів оргкомітету та журі Турніру;
- порушувати регламент і правила проведення Турніру.

5. Зміст завдань Турніру

Список задач Турніру формується організаційним комітетом відповідно до списку задач Всеукраїнського турніру юних економістів.

6. Проведення економічних боїв

6.1. Правила боїв

Змагання проводяться в 2 – 4 дії в залежності від кількості команд – учасниць. У кожній дії команда виступає в одній із трьох ролей: Доповідач, Опонент, Рецензент. Ролі між командами розподіляються за результатами конкурсу капітанів команд або жеребкуванням (за рішенням оргкомітету). Якщо грають чотири команди, то одна з них виступає у ролі Спостерігача й не бере участі в обговоренні творчого завдання.

У подальших діях команди обмінюються ролями за схемами:

Двохкомандний бій			Трьохкомандний бій				Чотирьохкомандний бій				
Команда	Дія		Команда	Дія			Команда	Дія			
	I	II		I	II	III		I	II	III	IV
1.	Д	О	1.	Д	Р	О	1.	Д	С	Р	О
2.	О	Д	2.	О	Д	Р	2.	О	Д	С	Р

3.	Р	О	Д	3.	Р	О	Д	С
				4.	С	Р	О	Д

Протягом змагань членам команд заборонено консультування з особами, які не є учасниками команди, всі спірні питання вирішуються ведучим бою (за згодою журі) тільки з капітанами команд.

Кожен учасник Турніру протягом одного бою може виступити не більше двох разів. Уточнюючі запитання та відповіді на них, а також участь у полеміці, виступом не вважаються.

6.2. Регламент боїв

Кожна дія змагання проводиться за наступним регламентом:

- Опонент пропонує Доповідачу завдання для розв'язування, а Доповідач приймає або відхиляє виклик – 2 хвилини,
- підготовка до доповіді – 2 хвилини,
- доповідь – 7 хвилин,
- уточнюючі запитання Опонента до Доповідача й відповіді Доповідача – 2 хвилини,
- підготовка до опонування – 2 хвилини,
- виступ Опонента – 5 хвилин,
- полеміка між Доповідачем і Опонентом – 3 хвилини,
- уточнюючі запитання Рецензента до Доповідача та Опонента, відповіді Доповідача й Опонента – 2 хвилини,
- підготовка до рецензування – 2 хвилини,
- рецензування – 3 хвилини,
- полеміка між Рецензентом, Доповідачем і Опонентом – 5 хвилин,
- загальна полеміка команд – 5 хвилин,
- заключне слово Рецензента, Опонента й Доповідача – по 1 хвилині,
- запитання членів журі – 3 хвилини,
- виставлення оцінок журі – 1 хвилина,
- виступи членів журі, додаткові виступи (у разі необхідності) – до 5 хвилин.

Один раз під час кожного раунду капітани команд можуть взяти хвилину перерву (тайм-аут) для обговорення проблем усією командою.

6.3. Ролі Доповідача, Опонента та Рецензента під час виступу команд

Доповідач (один або два члени команди — співдоповідачі, які мають рівні права й заявляються на початку бою) під час проведення дискусії викладає суть розв'язання проблеми, відповідно до поставленої задачі, акцентуючи увагу на основних економічних ідеях та висновках. При цьому бажано використовувати заздалегідь підготовлені ілюстративні матеріали (малюнки, таблиці, плакати, схеми, слайди, фотографії, відеофрагменти, комп'ютерні презентації).

Опонент (один із членів команди) висловлює критичні зауваження щодо доповіді, виявляє й обґрунтовує недоліки та помилки, ставить питання Доповідачу, звертає увагу на позитивні моменти доповіді. Виступ Опонента не повинен зводитися до викладу власного розв'язання задачі.

Рецензент (один із членів команди) дає загальну оцінку виступам Доповідача й Опонента, визначає, на скільки повно вони справилися зі своїми обов'язками, аналізує розуміння обговорюваної проблеми Доповідачем і Опонентом. Рецензент має право ставити запитання як Доповідачу, так і Опоненту. Рецензування не повинно дублювати опонування.

Спостерігач має право виступати в загальній полеміці команд.

Уточнюючі запитання за своїм змістом повинні ставитися тільки по суті виступу Доповідача або Опонента й можуть стосуватися тільки суперечливих положень їх виступів. Сторона, що запитує, може лише уточнювати деталі прослуханого виступу.

У полеміці потрібно звертати безпосередню увагу на розв'язання задачі, представленою Доповідачем, і не торкатися результатів, отриманих Оponentом або Рецензентом.

6.4. Порядок виклику на доповідь і відмова від доповіді

Оponent у ході дискусії може викликати Доповідача на будь-яку задачу, окрім тієї, яка:

- а) вилучена оргкомітетом,
- б) оголошена Доповідачем як «тактична відмова»,
- в) уже доповідалася Доповідачем раніше,
- г) уже опонувалася Оponentом раніше.

Якщо такий виклик неможливий, то послідовно відхиляються заборони: в), г). Протягом змагання Доповідач може двічі відхилити виклик без штрафних санкцій. Кожна наступна відмова зменшує коефіцієнт Доповідача на 0,2.

Кожна команда, що бере участь у змаганні, має право на дві «тактичні відмови». «Тактична відмова» означає, що команда відмовляється доповісти запропоновану задачу в даному турі.

6.5. Ведучий змагання

Завданням ведучого є забезпечення оптимальних, справедливих та рівних умов для його учасників.

Обов'язками ведучого є:

1. Представляти команди, лічильну комісію та журі, оголошувати умови завдань та оцінки журі.

2. Стежити за дотриманням учасниками змагань регламенту дискусії.

3. Створювати умови для нормальної роботи журі.

4. Стежити за характером питань, не допускати їхнього повторення.

5. Стежити за ходом дискусії й припиняти її в разі, коли вона перестає бути конструктивною.

6. Стежити за характером питань журі, вимагати, щоб вони носили уточнюючий характер.

7. Визначати спосіб розподілу ролей команд шляхом проведення жеребкування, конкурсу капітанів тощо.

8. Не давати можливості особам, які не є учасниками Турніру, надавати допомогу або консультувати членів команд.

До обов'язків ведучого бою не входить:

1. Перевірка правильності висловлювань учасників Турніру.

2. Пояснення або коментування оцінок журі.

3. Відповісти на будь-які запитання, що не відносяться до його прав та обов'язків.

Ведучий бою має право:

1. Зупинити під час змагання учасника Турніру, який порушує регламент його проведення.

2. Знімати повторні запитання команд і запитання членів журі, що не є уточнюючими.

3. Припинити дискусію, якщо вона стає неконструктивною.

4. За погодженням із членами журі відсторонити команду та окремих її членів від участі в змаганні, якщо вони регулярно порушують умови проведення турніру або своєю поведінкою заважають проведенню бою.

5. За необхідністю надавати додатковий час для виступів учасників Турніру, але не більше 1 хвилини.

Ведучий бою не має права:

1. Порушувати регламент проведення бою або умови проведення Турніру.

2. Переривати учасників змагань до закінчення часу, відведеного на виступ регламентом.

3. Якимсь чином коментувати виступи учасників Турніру та висловлювати з цього приводу свої думки.

4. Ставити навідні запитання.

Права та обов'язки ведучого не можуть бути змінені під час проведення Турніру.

7. Оцінка виступів команд

7.1. Правила оцінювання бою

Оцінки командам із урахуванням виступів усіх її членів виставляється журі за результатами кожної дії бою. Використовується 10-бальна шкала оцінювання.

Якщо в журі налічується 5 або 6 членів, то при підрахуванні суми балів за участь у бої відкидається одна найнижча оцінка. Якщо до складу журі входить більше 6 осіб, то відкидаються одна найвища та одна найнижча оцінки.

Лічильна комісія підраховує загальну суму балів, усереднює їх і множить на коефіцієнти

Дія	Доповідь	Опонування	Рецензування
Коефіцієнт	3,0 або менше	2,0	1,0

Члени журі, які виставили під час проведення бою найнижчу та найвищу оцінки, повинні їх прокоментувати.

Оцінка результатів участі учнів – членів команд у I та II турі проводиться за однаковою процедурою.

7.2. Критерії оцінювання

Виставляючи оцінки, члени журі керуються наступними принципами:

– під час оцінювання Доповідача беруть до уваги: наукову достовірність викладених фактів, повноту розкриття питання, вміння доповідати та звертати увагу слухачів на ключові моменти доповіді, вміння вести наукову дискусію, якість ілюстрування власної доповіді (таблиці, слайди тощо);

– під час оцінювання Опонента беруть до уваги: коректність оцінки зробленої доповіді, повноту висвітлення як позитивних, так і негативних сторін доповіді, вміння вести наукову дискусію;

– під час оцінювання Рецензента беруть до уваги: коректність оцінки доповіді й роботи Опонента (неприпустима висока оцінка роботи Рецензента у випадку, коли він зовсім не дав оцінки роботі Опонента), вміння підтримувати наукову дискусію;

– оцінюється робота не тільки окремої людини, а й команди в цілому, тому враховуються ступінь взаємодії між членами команди та активність усіх членів команди у ході дискусії.

7.3. Правила підбиття підсумків Турніру

За підсумками кожного туру визначається рейтинг команд, що враховує кількість отриманих командою балів і місце, яке посіла команда в даному турі. Рейтинг команди (R_j), що посіла місце j , визначається за таблицею порівняння місця j , суми балів SP_j й різниці між SP лідера та SP_j команди:

	Місце команди у турі				
	1	2	2	3,4	3,4
		$SP_1 - SP_j \leq 1$	$SP_1 - SP_j > 1$	$SP_2 - SP_j \leq 1$	$SP_2 - SP_j > 1$
$SP_j \geq 55$	6	6	5	5	4
$55 > SP_j \geq 50$	5	5	4	4	3
$50 > SP_j \geq 43$	4	4	3	3	2

$43 > SP_j \geq 35$	3	3	2	2	1
$35 > SP_j$	2	2	1	1	0

SP – сума балів, що дорівнює сумі арифметично усереднених залікових балів, помножених на відповідний коефіцієнт, округлена до 0,1.

SP_j – сума балів команди, що посіла місце j у даному турі.

Це правило визначення R використовується в усіх турах.

Для підведення підсумків Турніру визначаються:

TSP – загальна сума балів, що дорівнює сумі SP_j;

TR – загальний рейтинг – сума рейтингів команди в усіх турах.

Переможці Турніру визначаються за загальним рейтингом TR. За умови однакового загального рейтингу для визначення місця команди в Турнірі враховується загальна сума балів TSP.

8. Переможці Турніру

Переможцями в загальному заліку Турніру вважаються команди, що отримали найбільший загальний рейтинг.

Кількість команд – переможців не може перевищувати 50 % від загальної кількості команд. Переможцями Турніру можуть бути команди, що набрали не менше 50 % від максимальної кількості балів.

Дипломом I ступеня нагороджується одна команда, що отримала максимальний рейтинг і має найбільшу кількість балів.

Розподіл дипломів II та III ступеня вирішує оргкомітет таким чином, щоб їх співвідношення було відповідно 2:3.

Визначення переможців у особистій першості відбувається за індивідуальним рейтингом, що визначається сумою максимальних балів (8, 9, 10), які отримані учасниками під час виступів. Розподіл дипломів I, II і III ступенів у особистій першості здійснюється у співвідношенні 1:2:3. Кількість дипломів визначається оргкомітетом.

За згодою журі оргкомітет Турніру має право встановлювати додаткові заохочувальні призи та призи за номінаціями.

9. Апеляція

У випадку, якщо команда не задоволена роботою ведучого змагань або членів журі, вона має право протягом 15 хвилин після закінчення змагань подати апеляцію до оргкомітету турніру. Апеляція подається до оргкомітету Турніру тільки капітаном команди.

Апеляція команди повинна містити в собі:

- виклад факту порушення,

- посилання на ті пункти умов проведення Турніру, які було порушено,

- посилання на те, що інша команда або команди учасниці змагань, ведучий теж підтвердили факт порушення (можливе посилання на ведучого або членів журі).

Оргкомітет разом із журі розглядає апеляцію на спільному засіданні й приймає рішення за наявності факту порушення до закінчення Турніру.

10. Нагородження переможців

Усі команди-переможці та переможці в особистій першості нагороджуються дипломами I, II і III ступенів Департаменту освіти Харківської міської ради та цінними подарунками. Нагородження переможців і призерів Турніру відбувається в день проведення Турніру.

Переможці Турніру в особистій першості отримують право ввійти до складу збірної команди міста для участі у Всеукраїнському турнірі юних економістів.